

EnCompass™ monitoring rendszer Ecolab szimpózium a Magyar Tudományos Akadémián

A kórházi fertőzések leküzdése iránt elkötelezett és úttörő munkát végző Ecolab-Hygiene Kft. legfőbb törekvése, hogy magas színvonalú technológiával támogassa az egészségügyi intézmények munkáját a tisztasági paraméterek javítása és a nozokomiális fertőzések kockázatának csökkentése érdekében. Ezt a célt szolgálja legújabb innovációja, az EnCompass™ egyedi adatgyűjtő és elemző rendszer, amelyet 2014. május 27-én, a Magyar Tudományos Akadémián megrendezett tudományos szimpózium keretében mutattak be az egészségügyi szakembereknek.

A KÓRHÁZ EGY VESZÉLYES ÜZEM

A kórházi fertőzések okozta probléma közegészségügyi és társadalmi jelentőségére mutatott rá köszöntőjében Dr. Szilágyi Emese, az Országos Tisztifőorvosi Hivatal főosztályvezető helyettese. Mint elmondta, a nozokomiális fertőzések ellátása során alkalmazott gyógyszerek és beavatkozások költsége, illetve maga a hosszabb ápolási idő is nagymértékben terheli az egészségügyi intézmények gazdálkodását. Hatványozott költségekkel szembesülünk, ha multirezisztens kórokozó idézi elő a fertőzést. Az Európai Járványügyi Központ közelmúltban végzett felmérésének adatait alapul véve évi 19 ezerre tehető az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések száma Magyarországon. A kórház egy veszélyes üzem – hívta fel a figyelmet Dr. Szilágyi Emese –, hiszen az ott ellátott betegek esendőbbek, sokkal fogékonyabbak a fertőzésekre. Az egyre nagyobb számban történő invazív beavatkozások tovább növelhetik a kockázatot – ilyen esetekben a higiénés szabályok elleni legkisebb kihágás is fertőzéshez vezethet. A kórokozók akár hónapokig is képesek a túlélésre, amennyiben a helytelen takarítási gyakorlat miatt nem történik meg az eltávolításuk a betegek közvetlen környezetéből. A betegek által érintett felületek tisztántartásán túl a kézhigiéniai szabályok betartása is alapvető fontosságú – hangsúlyozta a szakember. Mint elmondta, minden eszközt meg kell ragadni a kórházi fertőzések csökkentése érdekében. Ebben nyújt segítséget az EnCompass™ monitoring rendszer, amely innovatív módon közelíti meg a takarítás és fertőtlenítés értékelését. Alkalmazása hozzájárul a takarítás hatékonyságának növeléséhez és a fertőzések kockázatának csökkentéséhez, közvetve pedig a fertőzések megelőzéséhez és a betegbiztonság megteremtéséhez.

AZ ECOLAB BEMUTATJA: ENCOMPASS™

Az 1923-ban alapított Ecolab 40 ezer munkatársa a világ 160 országában azért dolgozik, hogy környezetünk tisztább, biztonságosabb és egészségesebb legyen – mondta előadása bevezetőjében Mag. Samo Kotnik, a cég közép-kelet-európai divízióvezetője. „Rendelkezünk a megfelelő üzleti modellel, földrajzi kiterjedéssel, szakértelemmel és fegyellemmel, hogy megvalósítsuk elképzeléseinket, és alig várjuk, hogy ezt el is érjük” – idézte a vállalat elnöke, Douglas M. Baker szavait. Az Ecolab egyedülálló szakértelemmel és átfogó megoldásaival szolgálja a vásárlói igényeket a vendéglátóipar, a kiskereskedelem, az épületek és létesítmények, a mosási folyamatok, az élelmiszer-feldolgozás, a repülőgép, autó-, építőanyag- és papírgyártás, a bányászat, az olaj- és gázkitermelés és finomítás, és nem utolsósorban az egészségügy területén. Az egészségügyi üzletág olyan termékekkel és szolgáltatásokkal áll partnerei rendelkezésére, amelyek használatával elősegíthető a fertőzések terjedésének megelőzése. Az Ecolab egészségügyi portfóliója kiterjed a tisztítás és fertőtlenítés, a kéz- és környezethigiénia, az eszközök újrahaznosítása, a műtéti textíliák, a műtőfelkészítés, a hűtő-, fűtő-, ivó- és szennyvízkezelés területére. Az Ecolab 100 millió dollárt fordított K+F tevékenységre, amelynek eredményeképpen új, innovatív megoldásokat fejlesztett ki. Ezek közé tartozik az EnCompass™ monitoring rendszer, amelynek magyarországi bevezetése már számos intézményben megkezdődött.

A kórházi fertőzések okozta probléma jelentőségét Mag. Samo Kotnik riasztó statisztikai adatokkal illusztrálta. Az egészségügyi ellátásból eredő fertőzések az Európai Unióban több mint 4 millió beteget érintenek, közülük 37 ezren a fertőzések közvetlen következményeként, 110 ezren pedig közvetve a fertőzések miatt veszítik életüket. Az EU államainak évente 5,5 millió euróba kerül a kórházi fertőzések ellátása. Ugyanakkor az intenzív higiénés és ellenőrző programok alkalmazásával a kórházi fertőzések kb. 20-30 százalékát meg lehetne előzni. Az előadó számos tanulmányt idézett, amelyek mindegyike alátámasztotta, hogy a kontamináció lényegesen mérsékelhető a rutin takarítást felváltó irányított takarítással. Vizsgálattal igazolták például, hogy a javuló higiénia eredményeképpen az egyik legveszélyesebb kórokozó, a VRE (Vancomycin Rezisztens Enterococcus) által okozott fertőzések előfordulása akár 70 százalékkal csökkenthető. Egy másik tanulmány szerint a C. difficile fertőzések aránya 71 százalékról 11 százalékra csökkent az irányított takarítás bevezetését követően.

Az Ecolab átfogó rendszert kínál a környezeti higiéne biztosítására, amely magában foglalja az objektív adatgyűjtésre alkalmas DAZO® fluoreszcens jelölő gélt és UV lámpát, az adatok felviteléhez szükséges iPod készüléket előre feltöltött monitoring applikációval, valamint a monitorozási folyamatot felügyelő rendszert, amely a bevitt adatok alapján egyénre szabott jelentések elkészítésére alkalmas. Az EnCompass™ rendszerben végzett monitorozás folyamata a DAZO® fluoreszcens jelölő gél alkalmazásával kezdődik. Egyetlen géllal kb. 15-20 objektum pecsételhető meg, így egy kiszerelés elegendő a kórtermen belül leggyakrabban érintett felületek – az ajtókilincs, a villanykapcsoló, az ágyvég, a hívókészülék, a telefon, a szekrényfiók fogantyúja, a tálca, a szék, a mosdókagyló és az infúziós szerelék – megjelölésére. Ugyanígy egyetlen géllal megjelölhetőek a mellékhelyiségben leggyakrabban érintett felületek is: az ajtókilincs, a villanykapcsoló, az ágytáltisztító, a mosdókagyló, a kapaszkodó, a WC ülőke és öblítő gombja. A takarítás/ fertőtlenítés befejeztével az UV lámpa segítségével ellenőrizhető, hogy a jelölő gél el lett-e távolítva. Az adatok gyűjtése és bevitele iPod készülékkel történik a surveillance tervben előre meghatározott időpontokban és helyiségekben. Az Ecolab cég által biztosított iPod készülékek 8G tárhellyel rendelkeznek, aktív WiFi-kapcsolat nélkül is képesek az adatgyűjtésre, biztonságos adattárolást és adatátvitelt tesznek lehetővé, legördülő menüvel segítik a riportok elkészítését.

GYAKORLATI TAPASZTALATOK

A szimpózium külföldi vendégelőadója Dina Razumova Vladimirovna, a 122. számú L.G. Sokolov Klinika (Szentpétervár, Oroszország) higiénikus főorvosa volt. Bevezetőjében rámutatott, hogy a kórházi fertőzések megelőzése, ahogy szerte a világon, így Oroszországban is mindeddig megoldatlan volt. Hogy nagyságrendileg mekkora problémával állunk szemben, azt jól érzékeltetik a számok: 5×10^{31} számú baktérium él a Földön, melynek tömege eléri az 5×10^{16} tonnát, míg az emberiség létszáma 6×10^9 , tömege pedig 3×10^9 . A mikroorganizmusok 30 perc alatt képesek megduplázódni, az embereknek 30 évre van szükségük a szaporodáshoz. A tapasztalatok szerint a nozokomiális járványok elsődleges, azonosított forrásai a betegek, az orvosi eszközök és berendezések, a kórházi környezet és az alkalmazottak. Beszámolójában az előadó elmondta, hogy klinikájuk 564 ágynál évente 22 877 beteg fordul meg, a járóbeteg szakrendelésen naponta 1100 vizit történik. Az Ecolab céggel kötött együttműködési megállapodás keretében az EnCompass™ rendszer használata 2012. április 2-től július 2-ig tartott, ennek során 93 kórteremben összesen 1629 felületet jelöltek meg. Az első két hét alatt rögzített adatok azt mutatták, hogy több objektum – például a betegszobákban és a fürdőszobákban található ajtókilincsek és lámpakapcsolók – tisztítása elégtelen volt, azaz nem érte el a 70 százalékos szintet. Már az EnCompass rendszer használata végén érzékelhető volt, hogy megnőtt a takarítói munka hatékonysága. A későbbiekben negyedévente elvégzett értékelések összehasonlító elemzéséből kiderült, hogy a monitorozó program alkalmazásának köszönhetően minden mutató javult, és majdnem mindegyik vizsgált felületen sikerült elérni a 80 százalékos fölötti értéket. Az előadó szerint a jó eredmények elérésében közrejátszott a takarító személyzet minőségi munkájához kötött anyagi motiváció is. Az EnCompass™ technológia előnyei közül kiemelte, hogy operatív, standardizált, könnyen kezelhető, objektív, gazdaságos, és nem utolsósorban személyre szabható az adatbázisa.

Dr. Győri Csilla higiénikus főorvos a B.A.Z. Megyei és Egyetemi Oktató Kórházban végzett próbaüzem során szerzett tapasztalatokat osztotta meg a hallgatósággal. Tekintettel a hosszú évek óta fennálló együttműködésre, az Ecolab-Hygiene Kft. felajánlotta az intézmény számára, hogy új, innovatív technológiáját, az EnCompass™ rendszert kísérleti szinten kipróbálhassa. A megállapodás szerint az EnCompass rendszer használata 2013. október 1-jétől december 12-ig tartott, majd ez év elejétől került sor a program hivatalos alkalmazására. Az Ecolab-Hygiene Kft. biztosította a rendszer üzemeltetéséhez szükséges eszközöket – iPod, fluoreszcens gél, UV lámpa, felületfertőtlenítő törlikendő, WiFi kapcsolat kiépítése –, valamint a vizsgálatban résztvevő közegészségügyi és járványügyi felügyelők oktatását. A megfelelő előkészületeket követően megtörtént a vizsgálandó helyszínek kijelölése. Elsősorban olyan helyiségeket válogattak be a programba, ahol a multirezisztens kórokozók hatványozottan fordulhatnak elő. Így esett a választás a Központi Aneszteziológiai és Intenzív terápiás Osztályra, az általános sebészet posztoperatív őrzőjére, valamint az idegsebészet és az urológiai osztály különböző ápolási egységeire. A gyakorlati kivitelezés részletes ismertetését követően Dr. Győri Csilla összefoglalta a próbaüzem során szerzett tapasztalatokat. Pozitív eredményként könyvelték el, hogy a vizsgálat során lényegesen javult a takarítás minősége és a dolgozók higiénes kultúrája, észrevehetően csökkent a szepszisz ápoltság száma. Rutinszerűvé vált a fertőtlenítő takarítás kivitelezése, és a dolgozók elfogadóbbá váltak a higiénes munkacsoporttal szemben. A program során csökkent a felületi pozitív minták száma, ami a felület-fertőtlenítőszer hatásosságát bizonyította.

KÖZGAZDASÁGI MEGFONTOLÁSOK

Beleznai Gábor vállalati közgazdász és közbeszerzési tanácsadó rávilágított, hogy az egészségügyi intézményekkel szemben támasztott társadalmi elvárás nem pusztán a beteggyógyításra és a szakmai célok magas szintű elérésére, hanem a hatékony gazdálkodás követelményeinek teljesítésére is vonatkozik. A költséghatékonyságot azonban negatívan befolyásolhatják a nozokomiális fertőzések következtében jelentős mértékben megnövekedő költségek: az antibiotikum-használat, az intenzív osztályos ellátás, a plusz vizsgálatok, a védőeszközök, az izolációs szoba, a szak személyzet ideje és a hosszabb kórházi tartózkodás. Mindemellett a kórházi fertőzések orvos-szakmai és humánus szempontból is rendkívül hátrányosak, hiszen nagymértékben megnövelik az egészségkárosodás és a mortalitás-morbiditás kockázatát. Az előadó külföldi és hazai tanulmányok beszédes adataival támasztotta alá a kórházi fertőzések kapcsán felmerülő többletköltségek nagyságrendjét, ami akár két-háromszorosa is lehet a normál betegellátás költségeinek. Hangsúlyozta, hogy amennyiben csak a fertőzések 7 százalékát sikerül megelőzni az infektókontroll programokkal, azok költsége máris megtérül. 30 százalékos arányú megelőzéssel pedig akkora megtakarítás érhető el, ami az adott intézmény egész éves komplett fertőtlenítőszer ráfordítását fedezné. A kórházi fertőzések megelőzésének létezik kifejlesztett, működő komplex módszertana – ilyen az EnCompass™ rendszer –, fogalmazott az előadó. Az intézményi szakmai célok (igény, kereslet) és a professzionális szolgáltatók (kínálat) közötti hidat a beszerzés (közbeszerzés) rendszere, módszertana és gyakorlata jelenti. Hogyan lehet intézményi szinten bevezetni egy komplex fertőzést megelőző rendszert? Induláskor ajánlatos egy-egy klinikán, vagy kisebb szervezeti egységen belül kipróbálni a rendszert, majd a helyi protokollok és a szakmai módszertan testre szabását követően, legalább egy évnyi tapasztalat birtokában intézményi szintre emelni az alkalmazást. Beleznai Gábor megjegyezte, hogy a bevezetéssel kapcsolatosan felmerülhetnek bizonyos fenntartások – például a bonyolult és bürokratikus beszerzési szabályozás, vagy a forráshiány –, ezek azonban megnyugtató módon megválaszolhatók.

A szimpózium szakmai programja diskuszióval zárult, amelynek során a hallgatóság soraiból számos kérdést intéztek az előadókhöz az EnCompass™ program gyakorlati alkalmazásával kapcsolatban. A jelen lévő infektológus, higiénikus és kórházvezető szakemberek egy olyan innovatív technológiával ismerkedhettek meg, amelynek bevezetésével jelentősen csökkenthető a kórházi fertőzések száma, csökkennek a fertőzésekkel kapcsolatos költségek és pozitívan befolyásolható a betegbiztonság.

Tudósítónktól

Minden napot gyermeknappá kell varázsolnunk!

Ebben az évben a gyermekek kapták a legszebb ajándékot a Bethesda Kórházban: széleskörű társadalmi összefogás indult a Kórházban működő Országos Gyermekegési Centrum melletti 10 fős Anyaotthon megvalósításáért. Az a cél, hogy a vidékről érkező szülők, édesanyák gyermekük kórházi tartózkodási és a rehabilitációs ideje alatt folyamatosan a kis betegek mellett maradhassanak. Az érdeklődés azt mutatja, hogy nemcsak a budapesti gyermekintézményben lenne erre igény, hanem hazánk számos más gyermekkórházában is örömmel vennék, ha a szülők számára szálláshelyet tudnának kínálni. Saját példáján keresztül ennek az országos jelentőségű feladatnak ad pozitív és követendő, s egyben követhető példát a Bethesda Kórház és Alapítványa.

„Nem szabad elfelednünk, hogy az édesanya a gyógyító team része, a gyermek támogató lelki társa. Valójában nem luxus, hanem a legelemibb szükséglet, hogy az édesanya a gyermek mellette legyen különösen, ha hosszabb kórházi gyógykezelés alatt áll.” – hívta fel figyelmünket **Kováts Adél**, Kossuth díjas színművésznő, a jótékonyági akció nagykövete, gyakorló édesanyaként.

A Bethesda Kórház szakemberei hazánkban a gyermekek égési sérülését követő testi és lelki rehabilitációban is úttörő szerepet vállaltak. Egy holland példát követve egyedülálló, komplex utógondozást folytatnak, amelyhez hasonlóra Magyarországon a felnőtt égési rehabilitációs ellátásban nincsen példa.

A rehabilitáció nem gyerekjáték. Rohanó világunkban kevesen gondolnak arra, hogy nem a kórházban töltött idő a leg-hosszabb és a legnehezebb időszak a gyermek életében. A súlyosan égett gyermekek rehabilitációja, az utógondozás akár évekig is eltart – akár egészen a felnőtté válásig. Még kevesebben mérik fel, hogy a rehabilitációnak nem csupán szépészeti problémákra kell megoldást adnia. Sok esetben a gyermek felnőtt élete, mozgásképesége a tét, s emellett még lelkileg is irányítani kell a felépülés folyamatát. A szülők jelenléte, együttműködése a sikerhez nélkülözhetetlen – viszont ez a szülőktől időt, türelmet követel, és sok esetben többszöri kórházi tartózkodást.

Szerk.